

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1954

Vyhlásené: 08.06.1954 Časová verzia predpisu účinná od: 08.06.1954 do: 30.09.1959

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

28

Vládne nariadenie

zo dňa 7. mája 1954

o pôsobnosti v odbore plánovania a tvorby cien

Vláda Československej republiky nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 1 ústavného zákona č. 47/1950 Zb., o úpravách v organizácii verejnej správy:

§ 1

Pôsobnosť v odbore plánovania a tvorby cien prislúcha vláde, Štátnemu úradu plánovaciemu, jednotlivým ministerstvám, Ústrednej správe vodného hospodárstva, Vládnemu výboru pre výstavbu, Štátnemu výboru pre telesnú výchovu a šport, Ústrednej rade družstiev, ústredným sväzom družstiev (ďalej len „ústredným orgánom“) a výkonným orgánom krajských národných výborov v rozsahu uvedenom v tomto nariadení.

§ 2

(1) Vláda ustanoví na návrh

- a) Štátneho úradu plánovacieho základné smernice pre plánovanie cien a smernice pre prípravu zásadných cenových úprav, štátne veľkoobchodné ceny nových výrobkov, a zmeny štátnych veľkoobchodných cien,
- b) Ministerstva vnútorného obchodu zmeny štátnych maloobchodných cien, s výnimkou cien liečiv, zdravotníckeho tovaru a liečivých a aromatických rastlín (ďalej len „liečivá“), v § 13 uvedených poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, elektriny, plynu a pary,
- c) Ministerstva dopravy, vypracovaný po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi, zásady pre vypracovanie osobných a nákladných taríf v doprave železničnej, cestnej, leteckej a vodnej, taríf prístavnej prevádzky, štátne ceny služieb automobilového opravárenstva a zasielateľstva a náhrady v odbore cudzineckého cestovného ruchu,
- d) Ministerstva spojov poštové a telekomunikačné poplatky, poprípade iné sadzby za výkony poskytované štátnou správou spojov,
- e) Ministerstva miestneho hospodárstva zásady pre určenie cien pozemkov a budov a na návrh vypracovaný po dohode s Ústrednou radou družstiev zásady pre určenie nájomného z pozemkov, budov a miestností,
- f) Ministerstva miestneho hospodárstva tarify mestskej dopravy tramvajovej, trolejbusovej a autobusovej v Prahe, Kladne, Moste, Ústí n. L., Plzni, Liberci, Brne, Olomouci, Gottwaldove, Bratislave, Košiciach a Ostrave,
- g) Ministerstva miestneho hospodárstva, vypracovaný po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi, ceny služieb holičov, krajčirov, krajčirok, obuvníkov, pracovní, žehliarní, čistiarní šatstva, ubytovacích podnikov a zásady pre určenie cien ostatných služieb, poskytovaných

podnikmi podliehajúcimi Ministerstvu miestneho hospodárstva alebo ústredným sväzom družstiev,

- h) Ústrednej správy vodného hospodárstva zásady pre určenie odplát za dodávku vody a vodovodov a vodární a za odvádzanie odpadových vôd,
- ch) Ministerstva zdravotníctva zmeny štátnych maloobchodných cien liečiv,
- i) Ministerstva výkupu štátne výkupné ceny pôdohospodárskych výrobkov dodávaných na plnenie dodávkovej povinnosti a štátne nákupné ceny poľnohospodárskych výrobkov, ako aj rozsah a ceny spätných dodávok priemyslového tovaru poľnohospodárom, štátne veľkoobchodné ceny krmív a poľnohospodárskych výrobkov určených pre dodávky obchodu a priemyslu a štátne veľkoobchodné ceny krmív a poľnohospodárskych výrobkov určených mimotržným spotrebiteľom a pre mimoriadne výpomoci,
- j) Ministerstva pôdohospodárstva štátne výkupné, štátne nákupné, štátne veľkoobchodné a štátne maloobchodné ceny osív a sadív, štátne maloobchodné ceny ostatných poľnohospodárskych výrobných prostriedkov a štátne výkupné ceny liečivých a aromatických rastlín,
- k) Ministerstva kultúry zásady pre určenie cien kníh, novín, časopisov a ostatných publikácií, zásady pre určenie cien gramofónových platní a zásady pre určenie vstupného na kultúrne podniky,
- l) Vládneho výboru pre výstavbu zásady pre rozpočtovanie hodnoty stavebnomontážnych prác a geologickoprieskumných a vrtacích prác,
- m) Štátneho výboru pre telesnú výchovu a šport zásady pre určenie cien vstupného na športové podniky a zásady pre určenie náhrad v odbore domáceho cestovného ruchu,
- n) Ministerstva palív a energetiky ceny a sadzby za odber elektriny, plynu a pary.

(2) Vláde je vyhradené i určenie všetkých zmien cien, sadziieb i taríf.

(3) Vláda si môže vyhradiť i určenie iných cien, sadziieb a taríf, než sú ceny, sadzby a tarify uvedené v odseku 1. Môže tiež poveriť výkonom časti pôsobnosti v odbore tvorby cien aj iné orgány.

§ 3

Štátny úrad plánovací

- a) koordinuje a kontroluje cenotvornú činnosť ústredných a iných orgánov poverených cenovou pôsobnosťou,
- b) predkladá vláde návrhy základných smerníc pre plánovanie cien a smerníc pre prípravu zásadných cenových úprav,
- c) predkladá vláde návrhy štátnych veľkoobchodných cien nových výrobkov a zmien štátnych veľkoobchodných cien,
- d) podáva vláde vyjadrenie k návrhom ústredných orgánov, predkladaným vláde podľa § 2 ods. 1,
- e) ustanovuje smernice pre tvorbu a prejednávanie štátnych veľkoobchodných cien a na návrh kompetentného ústredného orgánu smernice pre tvorbu a prejednávanie veľkoobchodných cien, štátnych maloobchodných cien a maloobchodných cien.

§ 4

Ministerstvo vnútorného obchodu

- a) predkladá vláde návrhy zmien štátnych maloobchodných cien s výnimkou návrhov cien liečiv, poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, uvedených v § 13, elektriny, plynu a pary,
- b) určuje po dohode s kompetentným ústredným orgánom štátne maloobchodné ceny nových výrobkov zavádzaných do maloobchodného predaja s výnimkou liečiv, poľnohospodárskych

výrobných prostriedkov, uverejnených v § 13, elektriny, plynu a pary a ďalej ceny a sadzby za výkony a služby poskytované v podnikoch a zariadeniach v odbore jeho pôsobnosti okrem cien, ktorých určenie je vyhradené vláde; štátne maloobchodné ceny nových výrobkov a sadzby určí na úrovni doterajších cien porovnateľných výrobkov a sadzieb,

- c) po prejednaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi navrhuje Štátnemu úradu plánovaciemu smernice pre prejednávanie návrhov a pre tvorbu štátnych maloobchodných cien nových výrobkov s výnimkou liečiv, poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, uvedených v § 13, elektriny, plynu a pary,
- d) určuje po dohode s Ministerstvom výkupu a Ministerstvom pôdohospodárstva maloobchodné ceny zeleniny a ovocia; výkonom tejto pôsobnosti môže so súhlasom vlády poveriť kompetentné výkonné orgány krajských národných výborov,
- e) určuje v rámci plánu nákladov na obeh a v rámci svojho rozpočtu výšku obchodných zrážok alebo prirážok (obchodného rozpätia) pre všetok tovar predávaný v jeho obchodnej sieti a v sieti závodov spoločného stravovania, s výnimkou liečiv a poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, uvedených v § 13; obchodné zrážky alebo prirážky na tovar predávaný výhradne v odbore pôsobnosti ostatných ústredných orgánov určia tieto ústredné orgány,
- f) vydáva súborné cenníky štátnych maloobchodných cien a dodatky k týmto cenníkom, a to i pre tovar predávaný výlučne obchodnými organizáciami v odbore pôsobnosti iných ústredných orgánov, s výnimkou cenníkov liečiv, poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, uvedených v § 13, elektriny, plynu a pary,
- g) kontroluje dodržiavanie štátnych maloobchodných cien s výnimkou cien liečiv, poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, uvedených v § 13, elektriny, plynu a pary; pritom kontroluje nielen výšku týchto cien, ale i dodržiavanie určenej akosti a zhotovenie výrobkov.

§ 5

Ministerstvo miestneho hospodárstva

- a) predkladá vláde po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi návrhy zásad pre určenie cien pozemkov a budov a nájomného z pozemkov, budov a miestností,
- b) predkladá vláde návrhy taríf mestskej dopravy tramvajovej, trolejbusovej a autobusovej v mestách uvedených v § 2 ods. 1 písm. f) a návrhy zmien taríf v odbore svojej pôsobnosti,
- c) určuje po dohode s Ministerstvom dopravy tarify mestskej dopravy podnikov miestneho hospodárstva, s výnimkou taríf uvedených v § 2 ods. 1 písm. f),
- d) predkladá vláde po dohode s kompetentným ústredným sväzom družstiev návrhy cien a zásad pre určenie cien uvedených v § 2 ods. 1 písm. g).

§ 6

Ministerstvo lesov a drevárskeho priemyslu určuje ceny za približovanie dreva v lese a za odvoz dreva konským záprahom.

§ 7

Ministerstvo zdravotníctva

- a) predkladá vláde návrhy zmien štátnych maloobchodných cien liečiv,
- b) určuje štátne maloobchodné ceny nových liečiv; tieto ceny určuje na úrovni doterajších cien porovnateľných výrobkov,
- c) určuje v rámci plánu nákladov na obeh a v rámci svojho rozpočtu výšku obchodných zrážok alebo prirážok (obchodné rozpätie) pre liečivá,
- d) navrhuje Štátnemu úradu plánovaciemu smernice pre prejednávanie návrhov a pre tvorbu štátnych maloobchodných cien nových liečiv,
- e) vydáva súborné cenníky štátnych maloobchodných cien liečiv a dodatky k týmto cenníkom,
- f) určuje ceny a sadzby za výkony poskytované v podnikoch a zariadeniach v odbore svojej pôsobnosti,

- g) kontroluje dodržiavanie štátnych maloobchodných cien liečiv a cien a sadzieb podľa písm. f), a to nielen výšku týchto cien, ale i dodržiavanie určenej akosti a zhotovenie výrobku.

§ 8

(1) Výrobné ministerstvá (ústredné orgány) v odbore svojej pôsobnosti

- a) určujú prechodne platné veľkoobchodné ceny nových výrobkov, vyrábaných podriadenými podnikmi a zariadeniami, a to po dohode s hlavnými odberateľskými ústrednými orgánmi; tieto ceny určujú na úrovni štátnych veľkoobchodných cien porovnateľných výrobkov. Takto určené ceny platia do toho času, než budú vládou schválené pre tieto nové výrobky štátne veľkoobchodné ceny,
- b) predkladajú štvrťročne Štátnemu úradu plánovaciemu návrhy štátnych veľkoobchodných cien podľa smerníc, ktoré vydá Štátny úrad plánovací,
- c) určujú veľkoobchodné ceny kusových výrobkov vyrábaných pre vopred známeho konečného odberateľa, s výnimkou prípadov, keď výrobok dodáva jediný výrobný podnik, ktorý sa dohodol o cene výrobku s odberateľským podnikom,
- d) určujú veľkoobchodné ceny výrobkov určených na ďalšie upotrebenie výhradne v odbore vlastnej pôsobnosti,
- e) určujú po dohode s odberateľskými ústrednými orgánmi odbytové zrážky, prirážky a príspevky určené na krytie nákladov vlastných odbytových a zásobovacích organizácií,
- f) vydávajú pre tovar vyrábaný podnikmi v odbore ich pôsobnosti cenníky štátnych veľkoobchodných cien určených vládou a cenníky služieb a výkonov vykonávaných podnikmi im podliehajúcimi,
- g) vydávajú sborníky a cenníky pre rozpočtovanie hodnoty stavebnomontážnych, geologickoprieskumných a vŕtacích prác.

(2) Podľa ustanovenia ods. 1 postupujú tiež ostatné ústredné orgány, pokiaľ ide o výrobky vyrábané podnikmi im priamo podriadenými a pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak.

§ 9

Ministerstvo zahraničného obchodu

- a) určuje po dohode s hlavnými odberateľskými orgánmi dočasne veľkoobchodné ceny, novo dovážaných druhov výrobkov; tieto ceny určuje na úrovni štátnych veľkoobchodných cien porovnateľného výrobku. Takto určené ceny platia do toho času, než budú vládou schválené pre tieto dovážané výrobky štátne veľkoobchodné ceny,
- b) predkladá Štátnemu úradu plánovaciemu po dohode s odberateľským ústredným orgánom štvrťročne návrhy štátnych veľkoobchodných cien pravidelne dovážaných surovín a výrobkov a vydáva cenníky štátnych veľkoobchodných cien tohto tovaru schválených vládou,
- c) určuje po dohode s odberateľským ústredným orgánom veľkoobchodné ceny surovín a výrobkov jednorázove dovážaných, a to na úrovni štátnych veľkoobchodných cien porovnateľného tovaru.

§ 10

Ministerstvo dopravy

- a) predkladá vláde po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi návrhy zásad pre vypracovanie osobných a nákladných taríf v doprave železničnej, cestnej, leteckej a vodnej a návrhy taríf prístavnej prevádzky; po dohode s Ministerstvom miestneho hospodárstva predkladá návrhy štátnych cien služieb automobilového opravárstva a zasielateľstva,
- b) predkladá vláde po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi návrhy na náhrady v odbore cudzineckého cestovného ruchu,

- c) určuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi vedľajšie náhrady v odboroch uvedených pod písm. a).

§ 11

Ministerstvo spojov

predkladá vláde návrhy na určenie poštových a telekomunikačných poplatkov, poprípade iných sadzieb za výkony poskytované štátnou správou spojov.

§ 12

Ministerstvo výkupu

- a) predkladá vláde po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva, zúčastnenými výrobnými ministerstvami a s Ministerstvom vnútorného obchodu návrhy štátnych výkupných cien poľnohospodárskych výrobkov dodávaných na splnenie dodávkovej povinnosti, návrhy štátnych nákupných cien poľnohospodárskych výrobkov a návrhy rozsahu a cien spätných dodávok priemyslového tovaru poľnohospodárom; po dohode s ministerstvami pôdohospodárstva a potravinárskeho priemyslu návrhy štátnych veľkoobchodných cien krmív a poľnohospodárskych výrobkov určených pre dodávky obchodu a priemyslu a návrhy štátnych veľkoobchodných cien krmív a poľnohospodárskych výrobkov určených mimotržným spotrebiteľom a pre mimoriadne výpomoci,
- b) vydáva cenníky štátnych výkupných a veľkoobchodných cien výrobkov uvedených v písm. a),
- c) určuje po dohode s ministerstvami pôdohospodárstva a potravinárskeho priemyslu výkupné ceny tých poľnohospodárskych výrobkov, pre ktoré sa neurčujú štátne výkupné ceny, s výnimkou výrobkov a výrobných prostriedkov uvedených v § 13 písm. c), ako i veľkoobchodné ceny krmív, pre ktoré sa neurčujú štátne veľkoobchodné ceny,
- d) určuje po dohode s odberateľskými ministerstvami ceny služieb poskytovaných výhradne jeho organizáciami,
- e) určuje v rámci plánu nákladov na obeh a v rámci svojho rozpočtu obchodné rozpätie na krytie nákladov vlastných výkupných organizácií.

§ 13

Ministerstvo pôdohospodárstva

- a) predkladá vláde po dohode s Ministerstvom výkupu návrhy štátnych výkupných, štátnych nákupných, štátnych veľkoobchodných a štátnych maloobchodných cien osív a sadiva a po dohode s Ministerstvom zdravotníctva návrhy štátnych výkupných cien liečivých a aromatických rastlín a vydáva cenníky týchto štátnych cien,
- b) predkladá vládne návrhy štátnych maloobchodných cien poľnohospodárskych výrobných prostriedkov výhradne predávaných v sieti Ministerstva pôdohospodárstva a neuvedených pod písm. a) a vydáva cenníky týchto štátnych cien,
- c) určuje výkupné, nákupné, veľkoobchodné a maloobchodné ceny zeleninových a iných priesad, révového, chmeľového, škôlkárskeho a okrasného materiálu, plemenných, úžitkových a laboratórnych zvierat, násadových vajec a tých poľnohospodárskych výrobných prostriedkov, pre ktoré sa neurčujú štátne ceny a ktoré sú výhradne predávané v sieti Ministerstva pôdohospodárstva, a vydáva cenníky týchto výrobkov,
- d) určuje náhrady za ošetrovanie a za úkony vo veterinárnych ústavoch a zariadeniach a odplaty za insemináciu,
- e) určuje obchodné rozpätie pre tovar predávaný organizáciami Ministerstva pôdohospodárstva,
- f) určuje po dohode s Ministerstvom výkupu odplaty za strojové a iné poľnohospodárske práce.

§ 14

Ministerstvo kultúry

- a) predkladá vláde návrhy zásad pre určenie cien kníh, novín, časopisov a ostatných publikácií, návrhy zásad pre určenie cien gramofónových platní a návrhy zásad pre určenie vstupného na kultúrne podniky,
- b) určuje vstupné na kultúrne podniky podľa zásad ustanovených vládou,
- c) určuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi ceny kníh, novín, časopisov a ostatných publikácií, s výnimkou cien učebníc a skrípt, vydávaných v odbore pôsobnosti Ministerstva školstva, a ceny gramofónových platní,
- d) určuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi maloobchodné ceny výrobkov a výšku požičovného a cien služieb v odbore svojej pôsobnosti.

§ 15

Ministerstvo školstva

určuje ceny učebníc a skrípt vydávaných v odbore jeho pôsobnosti.

§ 16

Ministerstvo palív a energetiky

predkladá po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi návrhy cien a sadzieb za odber elektriny, plynu a pary.

§ 17

Ústredná správa vodného hospodárstva

predkladá vláde návrhy zásad pre určenie odplát za dodávky vody z vodovodov a vodární a za odvádzanie odpadových vôd.

§ 18

Vládny výbor pre výstavbu

- a) predkladá vláde po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi, najmä s Ministerstvom stavebníctva a Ministerstvom miestneho hospodárstva, návrhy zásad pre rozpočtovanie hodnoty stavebnomontážnych, geologickoprieskumných a vrtacích prác,
- b) koordinuje sborníky a cenníky pre rozpočtovanie hodnoty stavebnomontážnych, geologickoprieskumných a vrtacích prác vypracované jednotlivými ústrednými orgánmi.

§ 19

Štátny výbor pre telesnú výchovu a šport

- a) predkladá vláde návrhy zásad pre určenie cien vstupného na športové podniky a zásad pre určenie náhrad v odbore domáceho cestovného ruchu,
- b) určuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi ceny vstupného na športové podniky a náhrady v odbore domáceho cestovného ruchu.

§ 20

Ústredná rada družstiev a ústredné sväzy družstiev

koordinujú a kontrolujú dodržiavanie cenových predpisov na družstevných zložkách, s výnimkou podnikov podliehajúcich iným ústredným orgánom; u družstiev podliehajúcich priamo ústredným sväzom družstiev vykonávajú tieto sväzy odbornú pôsobnosť ako výrobné ministerstvá podľa § 8.

Ústredná rada družstiev spolupracuje s Ministerstvom miestneho hospodárstva na návrhoch zásad pre určenie nájomného z pozemkov, budov a miestností.

Ústredný sväz spotrebných družstiev určuje po dohode s Ministerstvom výkupu ceny pre nákup poľnohospodárskych prebytkov vlastným výkupným aparátom a na podklade týchto cien i maloobchodné ceny a obchodné rozpätie pri predaji týchto prebytkov. Takto určené maloobchodné ceny nesmú prevyšovať štátne maloobchodné ceny rovnakých výrobkov.

Ústredný sväz spotrebných družstiev určuje po dohode s Ministerstvom vnútorného obchodu ceny za výrobky vyrábané vo svojich skúšobniach v odbore potravinárskej výroby.

§ 21

Návrhy cien (taríf) prejednávajú kompetentné ústredné orgány s Ministerstvom financií a s hlavnými odberateľskými ústrednými orgánmi. To isté platí, ak ide o určenie obchodných zrážok alebo prirážok (rozpätí) vo vlastnom odbore pôsobnosti ústredných orgánov.

§ 22

(1) Výkonné orgány krajských národných výborov určujú podľa smerníc, ktoré vydá Štátny úrad plánovací, maloobchodné ceny a veľkoobchodné ceny výrobkov vyrábaných podnikmi miestneho priemyslu, výrobnými a spotrebnými družstvami, pokiaľ nepodliehajú priami ústredným orgánom.

(2) Podrobnosti o pôsobnosti výkonných orgánov krajských národných výborov v odbore tvorby cien určí vláda.

§ 23

Dodržiavanie určených cien kontrolujú tiež výkonné orgány národných výborov.

§ 24

(1) Orgány poverené tvorbou alebo kontrolou cien môžu požadovať od každého vysvetlenie o zásobách tovaru, žiadaných alebo zaplatených cenách a o všetkých okolnostiach potrebných pre tvorbu cien a pre dozor na túto tvorbu. Zamestnancom týchto orgánov musí sa dovoliť prístup do všetkých pracovných miestností a skladov a musia sa im dať na nahliadnutie podnikové záznamy a doklady. Títo zamestnanci môžu ďalej v rozsahu nevyhnutne potrebnom požadovať na potvrdenie vzorky jednotlivých druhov tovaru a vykonávať na mieste nutné zabezpečovacie opatrenia. Obmedzenia platné pre vstup do podnikov zostávajú nedotknuté.

(2) Osoby poverené vykonávaním úloh podľa tohto nariadenia alebo na nich zúčastnené, najmä tiež zamestnanci dozornej služby a znalci, sú povinní zachovávať voči nepovolánym osobám mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri svojej činnosti, ak nebudú od tejto povinnosti vo verejnom záujme oslobodení. Povinnosť mlčanlivosti nezaniká skončením činnosti alebo služobného pomeru.

§ 25

Opatrenia všeobecnej povahy v odbore plánovania a tvorby cien sa vyhlasujú v Úradnom liste.

§ 26

(1) Zrušujú sa všetky predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto nariadením, najmä vládne nariadenie č. 235/1949 Zb., o plánovaní a inej tvorbe cien.

(2) Predpisy vydané na základe vládneho nariadenia č. 235/1949 Zb. a predpisy podľa neho ponechané v platnosti zostávajú v platnosti aj naďalej, pokiaľ nie sú v rozpore s týmto nariadením.

§ 27

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonávajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Barák v. r.

Beran v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Ďuriš v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Poláček v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Půčik v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.

